

Deprecatio. Deus, qui beatae Mariae Virginis Domum per Incarnati Verbi mysterium misericorditer consecrasti, eamque in sinu Ecclesiae mirabiliter collocasti; concede, ut segregati a tabernaculis peccatorum digni efficiamur habitatores domus sanctae tuae (1).

(1) Ex Missa transl. Almae Domus Lauret.

CONCIO VIII.

THEMA: Haec porta Domini:
iusti intrabunt in ea.

(Psal. CXVII, 20).

IDEA CONCIONIS

PROP. Cor Iesu pulsandum, quia est porta Coeli.

DIVISIO. Est I porta vera; II porta unica; III porta patens.

PARS I. Est porta vera: Nam *A*) meruit nobis introitum regni coelestis;
a) pretio sanguinis sui; *b*) et sacerdotii sui dignitate. *B*) Et quia
in possessionem illius non introduxit.

PARS II. Est porta unica. *A*) Unitate Domini: *a*) ex unitate personae
Christi; *b*) ex unitate cum Patre quoad naturam divinam. *B*) Uni-
tate fidei, quae una est: *a*) quantum ad rem creditam; *b*) et quant-
um ad habitum fidei in specie. *B*) Unitate baptismatis. Nam *a*) unus
est, qui interius baptizat; *b*) in nomine Unius confertur; *c*) iterari
nequit.

PARS III. Est porta patens: *a*) gratia, qua praevenit; *b*) benignitate, qua
amplectitur; *c*) securitate, qua salvat.

Exordium. Saepissime in sacris litteris fit mentio de
mercede magna iustis post mortem reddenda; haec tamen et
diversimode, et fere semper metaphorice designatur.

Quandoque enim nomine regni promittitur: « Venite, be-
nedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum » (1).
Quandoque vero nomine civitatis designatur: « Ego Ioannes
vidi sanctam civitatem Ierusalem novam » (2). Interdum au-
tem et domus nuncupatur: « In domo Patris mei mansiones

(1) MATH. XXV, 34.

(2) Apoc. XXI, 2.

multae sunt » (1); modo vero: templum dicitur: « Et aper-
tum est templum Dei in coelo » (2). Et sic de caeteris, quibus
premium aeternum communiter dignoscitur.

Ideo Apostolus: « Scimus enim, quoniam si terrestris
domus nostra huius habitationis dissolvatur, quod aedifica-
tionem ex Deo habemus domum non manufactam, aeternam
in coelis » (3); quasi diceret: certi sumus propter firmam
spem, quod, ubi corpus nostrum, quod est velut domus ani-
mae, per mortem dissolvetur, habemus alteram domum non
ab hominibus, neque a natura, sed a Deo ab aeterno pre-
paratam, et non ubicumque, sed in coelis. Quam quidem om-
nes sancti desiderant cum propheta: « quando veniam et ap-
parebo ante faciem Dei? » (4). Unde concludit D. Thomas (5):
« Haec est vera probatio quod habemus domum non manu-
factam, quia si desiderium naturae non est frustra, multo mi-
nus desiderium gratiae frustra est. Cum igitur nos habeamus
surgentissimum desiderium gratiae de gloria coelesti, impossi-
bile est quod sit frustra. Et hoc est quod dicit Apostolus:
ingemiscimus (6); id est: ingemiscendo desideramus. Et quia
desideramus, quaerimus: « Non habemus hic manentem ci-
vitatem, sed futuram inquirimus » (7). Cum autem sacratissi-
mum Cor praeparatae huius nobis habitationis sit ianua,
Iesu ipso affirmante: « Ego sum ostium » (8), oportet ut
illud pulsemus quotquot coelum ingredi desideramus.

Ecce ergo

Propositio. *Cor Iesu pulsandum, quia est porta coeli.*

Quemadmodum physice porta dicitur medium, quo quis

(1) IOAN. XIV, 2.

(2) Apoc. XI, 19.

(3) II ad Cor. V, 1.

(4) Psalm. XLI, 3.

(5) Expos. in epist. II ad Cor. V, 1.

(6) II ad Cor. V, 2.

(7) Heb. XIII, 14.

(8) IOAN. X, 9.

locum ingreditur, vel exinde egreditur, ita in spiritualibus
porta nuncupatur medium, quo quis spiritualium bonorum
principium aliquod init, sicut baptismum dicimus aliorum sa-
cramentorum et Ecclesiae ianuam, quia per illum homo fit
Ecclesiae membrum et Christi particeps; itemque ianua di-
citur medium, quo ab aliquibus malis spiritualibus quis libe-
ratur, et hoc modo suffragia dicuntur purgatorii ianuas ape-
rire ex hoc quod animabus purgandis medium praestant, quo
ex carcere egredi valeant, et requieci domum ingrediantur.

Itaque Cor Iesu est porta coeli, quia est medium, non
quodcumque, sed efficacissimum et universale ad coelum in-
grediendum.

Est enim porta:

Divisio. I. *Vera*; II. *Unica*; III. *Patens*.

PARS I. — EST PORTA VERA.

«Ego sum ostium. Per me si quis introierit, salvabitur» (1).
Et hoc dupli ratione; primo quia meruit nobis introitum regni
coelestis; secundo quia in possessionem regni coelestis nos
introduxit.

A) In primis, meruit nobis introitum regni coelestis; et
hoc dupli via: per sanguinis eius pretium, et per sacerdotii
sui dignitatem.

a) Per sanguinem suum introitum regni nobis aperuit ut
dicit Apostolus: « habentes itaque, fratres, fiduciam in introitu
sanctorum in sanguine Christi » (2); quia « hic est sanguis
novi Testamenti, id est, novae promissionis, scilicet, coele-
stium » ut exponit D. Thomas (3). Quod Christus sua pas-
sione, sive sanguinis sui effusione, aperuerit nobis ianuam
coeli, Angelicus ita probat: « Clausio ianuae est obstaculum

(1) IOAN. X, 9.

(2) Heb. X, 19.

(3) Exposit. epist. B Pauli in hunc locum.

quoddam prohibens homines ab ingressu. Prohibentur autem homines ab ingressu regni coelestis propter peccatum. Est autem duplex peccatum impediens ab ingressu regni coelestis. Unum quidem commune totius humanae naturae, quod est peccatum primi parentis; et per hoc peccatum praecludebatur homini aditus regni coelestis. Unde legitur quod post peccatum primi parentis: « Deus collocavit ante paradisum voluptatis Cherubim, et flammeum gladium atque versatilem, ad custodiendam viam ligni vitae » (1). Aliud autem est peccatum speciale uniuscuiusque personae, quod per proprium actum committitur uniuscuiusque hominis. Per passionem autem liberati sumus non solum a peccato communi totius humanae naturae et quantum ad culpam et quantum ad reatum poenae, ipso solvente pretium pro nobis, sed etiam a peccatis propriis singulorum, qui communicant eius passio ni per fidem, et charitatem, et fidei sacramenta. Et ideo per passionem Christi aperta est nobis ianua regni coelestis. Et hoc est quod Apostolus dicit (2): « Christus assistens Pontifex futorum bonorum per proprium sanguinem introivit semel in sancta, aeterna redemptione inventa » (3).

b) Deinde aperuit nobis ianuam coeli per sacerdotii sui excellentissimam dignitatem. Super illud: Habentes itaque fratres... sacerdotem magnum super domum Dei (4), scribit D. Thomas: « Commendat (D. Paulus) dignitatem sacerdotii cum dicit, *Et sacerdotem magnum*, qui scilicet initiavit viam, quasi dicat: habentes fiduciam intrandi per sacerdotem, scilicet, Iesum, qui dicitur magnus, quia sacerdotium eius non est tantum super unum populum, sicut Aaron, sed super dominum Dei, totam, scilicet, Ecclesiam militantem et triumphantem. Et dicit, *super*; quia Moyses fuit fidelis in omni domo tamquam famulus; sed Christus super totam domum sicut

(1) Gen. III, 24.

(2) Heb. IX, SS.

(3) Sum. Theol. p. III, q. XLIX, a. 5.

(4) Heb. X, 21.

Filius, qui est Dominus omnium (1): *data est mihi omnis potestas in celo et in terra* » (2). Est ergo Christus porta coeli tum quia merito sanguinis sui coelum aperuit, tum quia praestantia sacerdotii sui potestatem super omnes coelos habet.

B) Est etiam porta vera, quia in possessionem coeli nos introduxit. Unde D. Thomas (3): « Christus sua passione meruit nobis introitum regni coelestis, et impedimentum removit; sed per suam Ascensionem nos quasi in possessionem regni coelestis introduxit. Et ideo dicitur quod ascendit pandens iter ante nos » (4). Super illud Apostoli: « Qui descendit, ipse est, qui ascendit super omnes coelos, ut impleret omnia » (5) dicit D. Thomas (6): « Ponit (D. Paulus) ascensionis fructum cum dicit: *Ut impleret omnia*; id est omne genus hominum spiritualibus bonis repletum: *replebimus in bonis dominus tuae* » (7). Vel adimpleret, id est, ut ad effectum perduceret omnia, quae de ipso scripta erant: « Oportet impleri omnia, quae scripta sunt in lege Moysis, et prophetis, et psalmis de me » (8). De eo autem scriptum fuerat: « Ascendet pandens viam ante nos; dividet et transibunt portam et ingredientes per eam, et transibit rex eorum coram eis, et Dominus in capite eorum » (9). Ex hoc enim quod per Ascensionem suam humanam naturam in celo collocavit, dedit nobis spem illuc perveniendi; et de facto homines illuc introduxit ». Nam quia ipse est caput nostrum et nos membras eius conveniens est illuc membra sequi ubi caput praecessit. Et rei huius in signum ut dicit Angelicus, « animas sanctorum quas de inferno eduxerat in celum traduxit, secundum illud: *ascendens Christus in altum captivam duxit capti-*

(1) MATH. XXVIII, 18.

(2) Comment. in D. Paulum hoc loc.

(3) Sum. Theol. p. III, q. XLIX, a. 5 ad 4um.

(4) MICHEAS, II, 13.

(5) Ad Ephes. IV, 10.

(6) Expos. in D. Paulum hoc loco.

(7) Psalm. LXIV, 5.

(8) LUC. XXIV, 44.

(9) MICHEAS, II, 13.

vitatem; quia, scilicet, eos, qui fuerant a diabolo captivati, secum duxit in coelum, quasi in locum peregrinum humanae naturae, bona captione captivos utpote per victoriam acquisitos » (1).

PARS II. — UNICA.

Quomodo intelligendum est Christum esse portam unicam coeli secundum illud « et non est in aliquo alio salus » (2), cum tamen Ioannes dicat quod civitas sancta Ierusalem « habet murum magnum et altum habentem portas duodecim? » (3). Respondit D. Augustinus duodecim portas duodecim Apostolorum significare: « quare sunt portae? Quia per ipsos intramus ad regnum Dei. Praedicant enim nobis: et cum per ipsos intramus, per Christum intramus, ipse est enim ianua. Et cum dicuntur duodecim portae Ierusalem, et una porta et duodecim portae Christus, quia in duodecim portis Christus » (4). Ad regnum enim venimus per fidem et baptismum ab Apostolis tradita, quae fides et baptismum sunt Christi. Et ideo: « nemo venit ad Patrem nisi per me » (5). Est ergo porta unica, unitate Domini, fidei et baptismatis; et hoc est quod dicit Apostolus: « Unus Dominus, una fides, unum baptismum » (6).

a) Est porta unica unitate Domini; quia Dominus est ipse Christus: « In die illa erit Dominus unus, et nomen eius unum » (7). Et ideo Apostolus: « Unus Dominus noster Iesu Christus » (8). Quam quidem unitatem ex duplice attenditur. Primo ex unitate personae: distinctio enim, seu pluralitas na-

(1) *Sum. Theol.* p. III, q. LVII, a. 6.

(2) *Actuum Apost.* IV, 12.

(3) *Apoc.* XXI, 12.

(4) *De expos. super Psalm.* LXXXVI.

(5) *IOAN.* XIV, 6.

(6) *Ad Ephes.* IV, 5.

(7) *ZACH.* XIV, 9.

(8) *I Cor.* VIII, 6.

turarum non importat personarum pluralitatem in Christo, qui est tantum una persona: « Unus omnino non confusione substantiae, sed unitate personae » (1). Secundo ex unitate quam habet cum Patre, ratione divinae naturae, qua Dominus est; nam « Patris et Filii et Spiritus Sancti una est divinitas, aequalis gloria, coeterna maiestas » (2); ideoque: « Ego et Pater unus sumus (3). Nunc autem per hunc unicum Dominum venimus ad regnum; nam « nemo potest duobus dominis servire » (4).

b) Unitate fidei. Ad rem D. Thomas (5): « Lex eius est una, lex enim Ecclesiae est lex fidei. Sed fides quandoque sumitur pro ipsa re credita, secundum illud « haec est fides catholica » id est ista debent credi: quandoque vero sumitur pro habitu fidei, quo creditur in corde; et de utroque hoc dici potest. De primo ut sit sensus « una est fides »; id est, idem iubemur credere, et eodem modo operari, quia unum et idem est quod creditur a cunctis fidelibus; unde universalis seu catholica dicitur. Alio modo una est fides, id est unus habitus fidei, quo creditur; una, inquam, non numero sed specie; quia idem debet esse in corde omnium; et hoc modo idem volentium dicitur una voluntas. » Et sic unitas fidei est ianua coeli extra quam non est salus; « qui vero non crediderit condemnabitur » (6).

c) Tandem Christus est ianua unica unitate baptismatis. Super quod Angelicus (7): « Eadem sunt insignia Ecclesiae, scilicet, sacramenta Christi, inter quae primum baptismum, quod est ianua omnium aliorum; et ideo dicitur unum baptismum. Dicitur autem unum triplici ratione. Primo quia baptismata non differunt secundum baptizantem, quia a quocumque conferatur, uniformem virtutem habet, quia qui baptizat interius

(1) *Symb. D. Athan.* v. 34.

(2) Eodem loco, v. 6.

(3) *IOAN.* X, 30.

(4) *MATH.* VI, 24.

(5) *Expos. in epist. D. Pauli ad Ephes.* IV, 5.

(6) *MARCI.* XVI, 16.

(7) Loc. cit.

unus est, Christus nempe. Secundo dicitur unum quia datur in nomine unius, scilicet, Trinitatis. Tertio quia iterari non potest ». Nunc autem hoc unicum baptismus necessarium est ad salutem: « Nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu Sancto, non potest introire in regnum Dei » (1). Ergo Christus est porta unica coeli, unitate non solum Domini et fidei, sed et baptismatis.

PARS III.—PATENS.

Est tandem Cor Iesu porta patens omnibus benignitate, quā praevenit, amplectitur, et salvat.

a) « Gratiā quā praevenit »: legitur namque: « Ecce sto ad ostium et pulso; si quis audierit vocem meam et aperuerit mihi ianuam intrabo ad illum, et caenabo cum illo, et ipse tecum » (2). Ait Dominus servo: « Exi in via, et sepes, et compelle intrare, ut impleatur domus mea » (3). Super quod: « Cum priores Iudeorem Christi salutaria monita despexissent, secundum Patris decretum ac mandatum, cito, ante passionem suam, Iudeam percurrentes, plebeios, idiotas, pescatores, publicanos quin et feminas vitae antea dissolutae, ad coeleste convivium invitavit, plurimique vocanti paruerunt, et in domum Dei, id est, Ecclesiam, sunt admissi. Et ait servus: Domine, factum est ut imperasti, et adhuc locus est. Non dum ex solo Israele numerus electorum, immo nec creditorum Evangelio impletus est numerus. Et ait Dominus servo: Exi in vias et sepes extra civitatem, extra Iudeam ad gentes errantes ac palabundas, et, quasi sepibus interpositis, a veri Dei cognitione ac foedere seclusas, et compelle intrare, virtute Spiritus Sancti, miraculorum auctoritate, gratiae invictissime tametsi suavissime trahentis et moventis

(1) IOAN. III, V.

(2) Apoc. III, 20.

(3) LUC. XIV, 23.

efficacia, ut impleatur domus mea; ut quod vehementer opto, numerus electorum impleatur » (1).

b) « Benignitate, qua admittit ». Dixit enim Dominus per Ezechielem: « Si autem impius egerit poenitentiam ab omnibus peccatis suis, quae operatus est, et custodierit omnia praecepta mea, et fecerit iudicium et iustitiam, vita vivet, et non morietur. Omnis iniuriam eius, quas operatus est, non recordabor: in iustitia sua quam operatus est vivet: Numquid voluntatis meae est mors impii, dicit Dominus Deus, et non ut convertatur a viis suis, et vivat? » (2).

c) « Securitate qua salvat. Ego sum ostium. Per me si quis introierit, salvabitur: et ingredietur, et egredietur, et pascua inveniet » (3). Id est, qui per fidem in me Christum mediatorem, in ovile Dei seu in Ecclesiam ingressus fuerit, et per ardenter charitatem intra latus meum ingredietur et cordi meo adhaerebit, salvabitur, quia tutus erit ab incurribus inimicorum, sicut ovis intra caulam secura. Et pascua inveniet, quia pabulis coelestibus a corde meo manantibus, anima eius saturabitur, donec ad delicias sanctorum coelestes perveniat.

Consequentia. Ergo ad Cor Iesu pulsandum: quamvis enim necessitates nostras agnoscat, vult tamen rogari; ideo «petite et dabitur vobis; quaerite et invenietis; pulsate et aperietur vobis » (4). « Haec tria: petite, quaerite, et pulsate idem significant, scilicet, instantissimam petitionem: nam petere significat fiduciam in oratione in primis necessariam: quaerere significat studium et diligentiam: qui enim aliquid quaerit, totum intentus studio intendit ad id, quod quaerit: pulsare demum indicat perseverantiam. Significat ergo orandum esse fiderent, ardenter et perseveranter » (5). Huc accedit S. Chrysostomus.

(1) NATAL. ALEX. in hunc locum.

(2) XVIII, 21, 22, 23.

(3) IOAN. X, 9.

(4) MATH. VII, 7.

(5) A LAPIDE, in hunc locum.

mus qui addit: « petite, inquit, precibus die ac nocte orantes: quaerite studio et labore; donum enim non datur negligentibus: pulsate oratione, ieuniis et eleemosynis; qui enim ostium pulsat, manu pulsat » (1).

Affectus. Ad te, o bone Iesu, miser accedo, pulsans ad ostium misericordiae tuae. Eleemosynam quaero, quia pauper sum; gratiam peto, quia peccator sum; requiem cupio quia fatigatus sum, securitatem desidero quia insidiis circumventus sum; salvationem suspiro, quia in magno periculo sum. Et in te, o bone Iesu, sunt divitiae, gratia, requies, securitas et salvatio. O Cor, ianua divitiarum aeternarum! O Cor, ianua gratiarum coelestium! O Cor ianua requiei securae, securitatis omnimodae ac salvationis certae! Ad te venio cupidus per te in regnum intrandi. Pateat hoc ostium omnibus; pateat peccatoribus per misericordiam, et iustis per perseverantiam; pateat incipientibus incitamento, proficientibus adiutorio, perfectis dulcedine. Pateat vivis cognitione, et defunctis beatifica visione.

Deprecatio. Deus, qui in Filii tui humilitate iacentem mundum erexisti, fidelibus tuis perpetuam concede laetitiam; ut quos perpetuae mortis eripuisti casibus, gaudiis facias perfici sempiternis. (Ex Missali rom. Dom. II. post Pascha).

(1) Eodem loco.

CONCIO IX.

THEMA: Factus est in corde meo
quasi ignis exaestuans.

(Ierem. XX, 9).

IDEA CONCIONIS

PROP. Ad Cor Iesu ut inflammemur, quia est fornax ardens charitatis.

DIVISIO. Qua dilexit Deum I digne; II semper; III ac vehementer.

PARS I. Dilexit Deum digne: A) ex parte diligibilis: dilexit enim Eum eadem charitate qua Seipsum diligit. B) ex parte diligentis dilexit Deum digne quia a) habuit charitatem habitualem excellentissimam per unionem hypostaticam; b) et charitatem actualem nobilissimam totum se actualiter in Deum ferendo.

PARS II. Dilexit Deum semper. A) Dum in terris passibile versabatur dilexit a) amore obtemperanti; b) amore generoso; c) amore purissimo. B) Nunc in celo glorificatum diligit a) amore condigno; b) amore grati animi; c) amore summo.

PARS III. Dilexit Deum vehementer, Nam a) ex toto corde; b) ex tota mente; c) ex tota anima; d) ex tota fortitudine, vel virtute, vel viribus.

Exordium. Cuidam ex Phariseis Dominum interroganti (1): « Magister, quod est mandatum magnum in lege? ». Respondit Jesus: « Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et in tota anima tua, et in tota mente tua. Hoc est maximum et primum mandatum ». Quasi diceret: haec dilectio est praecipuum debitorum, est omnis legis abso-

(1) MATH. XXII, 36, 37, 38.